
Archiv hlavního města Prahy
CZ321100010

**Armáda spásy - hlavní velitelství pro Československou
republiku Praha**

(1911) 1920-1950 (1952)

Inventář

NAD č. 1179

Pomůcka č. 716

Zpracoval: Jan Škoda, Václav Novák
Praha 2025

Obsah

Úvod	4
I. Dějiny původce archivního souboru.....	4
II. Dějiny archivního souboru	7
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	7
IV. Tematický popis archivního souboru	8
V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky.....	8
Soupis jednotek popisu	9
Úřední knihy	9
Spisy.....	9
» 1. Normálie	9
» 2. Personální záležitosti kadetů, místních důstojníků a důstojníků	11
» 3. Sbory Armády spásy	13
» 4. Majetek Armády spásy	14
» 5. Organizace a činnost.....	17
» 6. Korespondence.....	20
» 7. Mezinárodní styky	22
» 8. Vydávání a distribuce publikací	23
» 9. Statistické výkazy.....	24
» 10. Kruh přátel Armády spásy	24
» 11. Různé	24
» 12. Likvidace Armády spásy.....	25
Účetní materiál.....	25
» 1. Celkové účty	25
» 2. Dílčí účty	26
» 3. Peněžní sbírky.....	26
Tiskoviny	27

Úvod

I. Dějiny původce archivního souboru

Preferovaná forma jména: Armáda spásy. Hlavní velitelství pro Československou republiku v Praze (Praha, Česko : 1921-1950)

Typ preferované formy jména: úřední

Variantní/paralelní formy jména a jejich typ:

Armáda spásy

Datum vzniku: 1921

Typ vzniku: vznik zřízením/založením

Datum zániku: 1950

Typ zániku: zánik výmazem z evidence

Datace působnosti původce: - (neuvádí se, neboť je známa doba existence)

Sídlo původce: Praha (Česko), hlavní město České republiky

Dějiny původce:

Když v roce 1865 zahájil William Booth svoji misionářskou činnost v londýnské chudinské a zločinecké čtvrti Eastend, nikdo netušil, že se rodí jedna z nejpopulárnějších církví moderní doby. Booth totiž dosáhl takové obliby, že jím obrácení se odmítali vrátit do lůna „starých církví“ požadující vytvoření nové, moderní nezávislé církve. Tato se skutečně pod Boothovým vedením zanedlouho ustavila pod názvem „Křesťanská misie východního Londýna“, ovšem již v roce 1877 byl dosavadní zužující název změněn na Armádu spásy. Snad pod vlivem tohoto jména byla o rok později do církve zavedená přísná vojenská organizace, napodobující (a mnohdy i překonávající) strukturu a dril tehdejší britské armády. Viditelným znakem této změny se stalo zavedení uniforem a vojenských hodností. Armáda spásy se velmi rychle šířila po celém území Velké Británie, poté pronikla do Spojených států amerických a britských zámořských kolonií a dominií (Kanada, Austrálie, Indie, Jižní Afrika), na počátku 20. století se uchytila v dalších evropských zemích s převažujícím evangelickým vyznáním (Nizozemí, Skandinávie, Německo), a po první světové válce se prosadila i ve státech katolických včetně Československa.

Činnost Armády spásy v sobě integrálně spojuje dvě základní složky – náboženskou a sociální. Náboženský program je zaměřen na „obrácení duší na pravou cestu“ prostřednictvím shromáždění s hudbou a zpěvem, konaných jak v sálech, tak i především pod širým nebem na ulicích a náměstích. Činnost sociální pak směřuje k záchraně člověka i po stránce materiální (zároveň však rovněž duchovní), k tomuto účelu Armáda spásy disponuje po celém světě sítí ubytoven pro osoby bez přístřeší, vyvařoven pro chudé, nemocnic, leprosárií, výchovných domovů pro narušenou mládež, záchytných domovů pro propuštěné vězně a dalších ústavů. Sociální činnost Armády spásy je financována interními i externími peněžními sbírkami

(jarní výstava, týden sebezapření). Z celé škály dalších aspektů činnosti Armáda spásy je dlužno připomenout alespoň pátrací službou, která, řízena z londýnského ústředí prostřednictvím celosvětové sítě sborů AS, pátrá po pobytu a osudech nezvěstných osob.

Jak již bylo zmíněno organizačně Armáda spásy napodobuje strukturu britské armády. Po svém obrácení (u tzv. Lavice pokání v sále AS) se nováček stává vojínem a svoji činnost v Armádě vykonává po zaměstnání bez nároku na honorář. (Je zajímavé, že Armáda spásy zřejmě jako jediná z křesťanských církví nevyžaduje křest vodou, vycházejíc ze slov evangelia „Já křtím vás vodou pokání, ale ten, který přichází za mnou, je silnější než já, nejsem hoden ani toho, abych mu zouval obuv, on vás bude křtít Duchem svatým a ohněm.“ Mat. 3.11) Osvědčí-li se vojín ve službě, může ve svém sboru časem dosáhnout hodnosti hudebníka nebo místního důstojníka (seržanta). Hodlá-li se vojín stát důstojníkem AS je při splnění náročných duchovních a zdravotních kritérií zařazen do tříleté kadetní školy, po jejímž úspěšném absolvování se stává poručíkem na zkoušku, a po dalších letech služby může v hodnostech pokračovat dále (druhý poručík, první poručík, kapitán, starší kapitán, major, starší major, brigádník – této hodnosti lze dosáhnout nejdříve po 32 letech nepřetržité služby, z tohoto důvodu je do kadetních škol přijímána prakticky výhradně mládež). Do dalších hodností pak jmenuje generální štáb Armády (poručík plukovník, plukovník, poručík komisař, komisař). Nejvyšším velitelem AS je generál, který užívá svého titulu doživotně a do funkce je volen generálním shromážděním. Důstojníci vykonávají práci v AS jako své zaměstnání, za které pobírají služné (na které však není právní nárok). Důstojníci jsou podrobeni velmi přísným regulím – vyžaduje se od nich naprostá abstinence a čistota, přísná pravidla platí například i pro uzavírání manželství (připouští se jen sňatek mezi důstojníky, a to ještě až po tříletém zasnoubení). Ve vnitřní struktuře Armády spásy působí některé dílčí organizace např. ženské sdružení Domácí liga nebo mládežnickí Skauti salutisté.

Do Československa byla Armáda spásy uvedena v roce 1919, stalo se tak 19. září na slavnostním shromáždění ve Smetanově síni Obecního domu v Praze. Tehdy byl uveden i první velitel AS pro Československo, jímž se stal komisař Karl Larsson, původem Švéd. Na samém počátku působení AS v ČSR ale byla učiněna osudná chyba, která později vedla k okleštění její činnosti, a posléze až k jejímu násilnému rozpuštění. Totiž ačkoliv je Armáda spásy téměř na celém světě považována za církev, v Československu (snad na podkladě obav z odporu poslanců lidové strany, který by zmařil její parlamentní uznání, které vyžadoval zákon pro tzv. Státem uznané církve) byla konstituována jako spolek na základě zákona spolkového.

V Československu Armáda spásy rozvinula širokou sociální a humanitární činnost. Podílela se na poválečné stravovací a ošacovací akci, byla ji svěřena akce mléčná. Rovněž ve dvacátých letech zřídila Armáda spásy u nás řadu sociálních ústavů – Domovinu a kuchyni pro muže bez přístřeší v Praze I., ul. Karoliny Světlé, Domovinu pro mravní obrození žen a dívek v Praze-Krči, domoviny v Jablonci nad Nisou, Kladně a Pardubicích, sirotčinec v Novém Městě nad Metují a další. Zároveň se zvyšoval i počet sborů Armády působících na území Československa (v polovině třicátých let jich bylo 18; 4 sbory v Praze, 2 v Brně, jedním sborem byla Armáda zastoupena v Kladně, Pardubicích, Hradci Králové, Moravské Ostravě, Stonavě, Bratislavě, Chebu, Liberci, Jablonci nad Nisou, Opavě a Českých Budějovicích. Ve funkci národních velitelů pro ČSR se po Karlu Larssonovi vystřídali poručík komisař Fridrich, poručík komisař Fornachon, Julius Nielsen a Eimar Carl Thykjaer. V Československu Armáda spásy vydávala značné množství brožur a knih a dva časopisy – český Prapor spásy a německý Kriegsurf (oba vycházely dvakrát týdně a byly distribuovány salutisty především v kavárnách, hostincích a restauracích v rámci boje proti alkoholismu).

Po mnichovské dohodě v roce 1938 připadly sbory, nacházející se v Sudetech (Cheb, Jablonec, Liberec a Opava) Národnímu velitelství pro Německo v Berlíně. Sbor ve Stonavě, která připadla Polsku, byl

přemístěn do Moravské Ostravy. Po obsazení zbytku republiky roku 1939 byl ze země vypovězen velitel Eimar Thykjaer a pražské ústředí bylo podřízeno Národnímu velitelství v Berlíně jakožto Divizní velitelství pro Protektorát Čechy a Morava. V protektorátě se ovšem postupně zvyšoval útlak úřadů vůči Armádě – v roce 1940 byly zakázány veřejné sbírky a kolportáž časopisů, o rok později bylo salutistům zakázáno nosit uniformy a pořádat shromáždění pod širým nebem a oba časopisy byly zastaveny. (Nutno ovšem dodat, že AS se netěšila přízni ani v samotném Německu, neboť jako organizace anglosaského původu byla a priori pokládána za státně bezpečnostně nespolehlivou a podezřelou.) Počátkem roku 1945 byla velitelstvím protektorátní neuniformované policie zabrána Domovina pro dívky v Krči.

Po osvobození Československa roku 1945 byly sice nejflagrantnější křivdy napraveny, předválečnému rozkvětu však již Armáda spásy u nás nedosáhla (sudetské sbory obnoveny nebyly a zanikly i některé sbory ve vnitrozemí, např. České Budějovice). Ze sociálních ústavů zbyly Armádě spásy jen Domovina pro muže v Praze I., Domovina pro dívky Praha-Krč, malá ubytovna v Pardubicích a nově otevřená domovina pro muže v Brně. Obnovení časopisu Prapor spásy (ovšem v silně redukované formě) se zdařilo až v polovině roku 1946, po půldruhém roce však bylo jeho vydávání – pro údajný nedostatek papíru – opět zastaveno. Roku 1947 se novým československým národním velitelem stal Angličan Herbert Climpson.

V dubnu 1948, po komunistickém puči, byla na všechny sociální ústavy Armády spásy uvalena národní správa s odůvodněním, že v lidově demokratickém zřízení musí veškerou sociální péči obstarávat stát (ve skutečnosti však zřejmě proto, aby nikdo nepovolný nemohl kontrolovat úroveň sociální péče tohoto „sociálního ráje na zemi“). Rovněž v březnu 1948 komunisté nařídili vytvořit v Armádě spásy akční výbor národní fronty, na rozdíl od většiny jiných spolků se však zde nevyskytli žádní kolaboranti, a tak jeho činnost zůstávala okázale formální. Projevovalo se to mimo jiné i tím, že jako předseda spolku byl stále uváděn generál Armády spásy sídlící v Londýně. Ovšem již koncem roku 1949 bylo zřejmé, že dny Armády spásy jsou v Československu sečteny. Poslední možností záchrany by bylo získání statutu církve, čímž by se napravila osudová chyba z roku 1919. V tomto směru byla podána žádost ministerstvu vnitra, komunisté však toto úsilí pochopitelně zmařili. Frontální útok proti Armádě spásy byl zahájen v květnu 1950 – velitel Herbert Climpson byl z Československa vykázan a pro výstrahu byli zatčeni a bez soudu internováni důstojníci brněnského sboru. V měsíci následujícím pak byla Armáda spásy násilně rozpuštěna a její majetek byl likvidován. Jelikož Armáda spásy, na rozdíl od některých jiných církví, nemůže působit ilegálně, znamenalo to přerušení její všeobecně prospěšné činnosti na dlouhých čtyřicet let. (Armáda spásy k nám byla opětovně uvedena v říjnu 1990, přičemž od roku 2013 již drží status církve, nikoli spolku.)

Funkce původce:

sociální péče
duchovní práce

Normy – konstitutivní:

Zákon ze dne 15. listopadu 1867, o právě spolčovacím
Výnos Zemské správy politické, č. 2-A-148/2-57.786 ze dne 25. února 1921.

Normy – působnost původce:

Stanovy spolku
Organizační řád
Pravidla disciplinárního soudu Armády spásy v Londýně
Pravidla pro přijímání a výcvik kadetů

Pravidla pro salutisty
Pravidla pro důstojníky

Vnitřní struktury původce:

Prezident, viceprezident, sekretář, správní výbor.

Neoficiální vnitřní organizace byla odvozena od řádu a terminologie britské armády. Prezidentem spolku byl tak zpravidla generál sídlící v Londýně, funkci viceprezidenta plnila nejvyšší hodnost trvale přítomná v ČR. Podrobněji viz výše Dějiny původce.

Autor záznamu: Archiv hlavního města: Václav Novák

Zdroje informací:

AHMP, NAD 1179 Armáda spásy - hlavní velitelství pro Československou republiku Praha
AHMP, MHMP II., NVP, odbor vnitřních věcí, spolkový katastr, sign. II/0502

II. Dějiny archivního souboru

Dějiny archivního souboru: O vývoji archivního fondu Armády spásy nemůžeme dnes říci téměř nic, zdá se, že byl po celou dobu existence Armády uložen v budově velitelství v Londýnské ulici v Praze na Královských Vinohradech a v roce 1950 byl spolu s dalším majetkem Armádě spásy zabaven. Rovněž není známo, kdy a kde se ztratila rozsáhlá řada účetních knih, uváděná ještě v likvidačním spise z roku 1950.

Přímý zdroj akvizice: Dnes lze říci pouze, že dokumenty byly převzaty mezi lety 1950 (likvidace původce) a 1953, kdy u nás začaly být vedeny záznamy o přírůstcích.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Archivní charakteristika archivního souboru: Ve fondu Armády spásy se dochovaly dvě skupiny materiálu – úřední knihy a spisy.

Skupina úředních knih se omezuje pouze na dvě knihy protokolů valných hromad a výborových schůzí, které navíc nebyly vedeny z vnitřní potřeby, nýbrž proto, aby se vyhovělo spolkovým předpisům.

Naprostou převahu má tedy spisový materiál, konkrétně vlastní spisy. (Pomocné knihy u fondu nejsou a s největší pravděpodobností ani nebyly nikdy vedeny, neboť na jednotlivých spisech se neobjevují jednacích čísla.) Jelikož vnitřním jednacím jazykem byla angličtina, je největší část korespondence AS psána anglicky (německé jsou pouze příписы Národního velitelství pro Německo a z období protektorátu a korespondence některých velitelů skandinávského původu z období předválečného) a k českým příписům jsou připojeny anglické překlady.

Spisy byly původně tříděny do tuhých přebalů, značených anglickým heslem a kombinací písmene a čísla (příp. dvou čísel). Tento ukládací plán ovšem neznáme, zachoval se pouze jemu podobný, rovněž anglický, který však používal pouze jednoho trojčíselného čísla. (Armáda spásy patrně na celém světě používala jednotný spisový plán, zde by ale bylo třeba komparace se spisovým materiálem z jiné oblasti.) Z jiných spisových pomůcek se dochoval ještě zlomek soupisu materiálu z doby předválečné, kterýžto materiál však

– alespoň v této podobě – dochován není.

Účetních knih se dle zlomku seznamu z roku 1950 nacházelo ve fondu přes 150, dnes však zde není uložena ani jediná.

Způsob uspořádání: V souboru jsou vymezeny úřední knihy a aktový materiál uložený v kartonech. Do kartonů jsou materiály ukládány po jednotlivých složkách či jejich částech. Archiválie v rámci složek jsou, kde možno, řazeny chronologicky.

Pravidla zpracování jednotky popisu: Při přepisu do systému upraveno dle Základních pravidel pro zpracování archiválií z r. 2022.

Budoucí přírůstky: Nejsou předpokládány.

Odkazy na příbuzné dokumenty, archiválie a pomůcky pro vyhledávání:

Fyzický stav archivního souboru: Zachovalý

IV. Tematický popis archivního souboru

I když archivní materiál Národního velitelství Armády spásy neobsahuje žádné dokumenty mimořádné závažnosti, přesto komplexně dokládá působení této – dosud pro nás poněkud exotické – církve na našem území a jeho prostřednictvím můžeme poznávat filozofii, strukturu a činnost Armády spásy i v širších měřítcích, neboť zde je uložena i rozsáhlá korespondence se zahraničními salutisty (především s generálním štábem v Londýně.)

(Na závěr upozornění pro badatele - ke studiu archiválií Armády spásy je zapotřebí dobré znalosti angličtiny, viz výše.)

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a sestavení archivní pomůcky

Zpracovatel jednotky popisu: Jan Škoda, Václav Novák

Datum popisu: 2025

Prameny a literatura:

AHMP, NAD 5 Národní výbor hl. m. Prahy, odbor vnitřních věcí, spolkový katastr, sig. II/0502

Soupis jednotek popisu

Úřední knihy

4	kar 1
inv. č.: 1	1935-1950
Kniha zápisů valných hromad Armády spásy 1 ukn	
5	kar 1
inv. č.: 2	1935-1950
Kniha zápisů výborových schůzí Armády spásy 1 ukn	

Spisy

»1. Normálie

» » a) statutární záležitosti

9	kar 1
inv. č.: 3	1921-1948
Stanovy, výtahy ze stanov, německý a anglický překlad, jednání o statutu 1 kar	
10	kar 1
inv. č.: 3	1945-1950
Ověřené opisy základních dokumentů vydaných v Londýně	
11	kar 1
inv. č.: 3	1928
Organizační řád	
12	kar 1
inv. č.: 3	1947
Válečná artikule	
13	kar 1
inv. č.: 3	1930
Pravidla disciplinárního soudu Armády spásy v Londýně	

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
» » b) pravidla pro kadety a důstojníky		
	15	kar 1
inv. č.: 4 Pravidla pro přijímání kandidátů a pro výcvik kadetů, předpis uniformy pro kadety, mezinárodní akce kadetů		1945-1949
	16	kar 1
inv. č.: 4 Mezinárodní pravidla pro důstojníky – povyšování, uniformy, označení hodností, vyznamenání, důstojnické kursy, předpisy o adoptování dětí, mezinárodní schematismus rozmístění důstojníků, platové směrnice pro důstojníky		1930-1950
	17	kar 1
inv. č.: 4 Pravidla pro pensionování důstojníků, prohlášení před nástupem do penze, vysloužilecké průkazy		1931-1947
	18	kar 1
inv. č.: 4 Mezinárodní pravidla pro skauty-salutisty		1931-1947
» » c) jiné normálie		
	20	kar 2
inv. č.: 5 Instrukce pro vedení pokladny a kanceláře, inventarizace majetku, výpočty platů důstojníků, nemocenský fond, vedení běžných účtů 1 kar		1941-1947
	21	kar 2
inv. č.: 5 Předpisy o autorském právu, tisková povolení		1911-1936
	22	kar 2
inv. č.: 5 Spisové plány, přehledy uložených spisů		1926-1947
	23	kar 2
inv. č.: 5 Adresář členů a příznivců		1945-1949

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
»2. Personální záležitosti kadetů, místních důstojníků a důstojníků		
» » a) kadeti		
	26	kar 2
inv. č.: 6 Seznamy sborových kadetů, učební plány kadetů		1927-1950
	27	kar 2
inv. č.: 6 Měsíční a pololetní výkazy práce a studia sborových kadetů		1927-1947
	28	kar 2
inv. č.: 6 Záznamní listy sborových kadetů		1931-1950
» » b) místní důstojníci a hudebníci		
	30	kar 2
inv. č.: 7 Jmenování místních důstojníků, pravidla pro místní důstojníky, seznamy místních důstojníků		1925-1946
	31	kar 2
inv. č.: 7 Prohlášení a doporučovací formuláře místních důstojníků a hudebníků, slib místních důstojníků a hudebníků		1921-1950
	32	kar 2
inv. č.: 7 Hudebníci – seznamy členů pěveckých brigád, reversy na hudební nástroje, nákupy a opravy hudebních nástrojů		1942-1950
» » c) kandidáti na důstojníky		
	34	kar 2
inv. č.: 8 Kandidáti – hlášení kandidátů, posudky, korespondence		1935-1950
	35	kar 2
inv. č.: 8 Osobní spisy kandidátů (abecedně)		1947-1949

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
» » d) důstojníci		
	37	kar 3
inv. č.: 9 Korespondence s důstojníky, osobní hlášení důstojníků, stanovování platů důstojníků 1 kar		1920-1950
	38	kar 3
inv. č.: 9 Překládání důstojníků – pokyny, nařízení		1938-1948
	39	kar 3
inv. č.: 9 Dovolené důstojníků – hlášení termínu a místa pobytu		1946-1949
	40	kar 33
inv. č.: 9 Hlášení o resignacích a odvoláních důstojníků 1 kar		1926-1939
» » e) osobní spisy důstojníků		
	42	kar 3
inv. č.: 10 Bacílková – Bureš		1927-1949
	43	kar 4
inv. č.: 10 Bušek – Duggins 1 kar		1926-1950
	44	kar 5
inv. č.: 10 Dyttrich – Hladík 1 kar		1929-1948
	45	kar 6
inv. č.: 10 Holm – Korbel 1 kar		1921-1949
	46	kar 7
inv. č.: 10 Košťálková – Stranofský 1 kar		1923-1950
	47	kar 8
inv. č.: 10 Šámalová – Wojčíková 1 kar		1922-1950

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
»3. Sbory Armády spásy		
» » a) obecně		
	50	kar 8
inv. č.: 11 Rejstřík sborů – záznamové karty		1930
	51	kar 8
inv. č.: 11 Vymezování obvodů sborů, změny obvodů sborů		1921-1942
» » b) korespondence s jednotlivými sbory		
	53	kar 9
inv. č.: 12 Sbor Praha I (ústředí) - pořádání dobročinných bazarů a konferencí, překládání důstojníků aj. 1 kar		1931-1950
	54	kar 9
inv. č.: 12 Sbor Praha II (Královské Vinohrady) - pořádání slavností, sociální péče aj.		1947-1950
	55	kar 9
inv. č.: 12 Sbor Praha III (Libeň) - vybavování inventářem, revise sboru		1947-1950
	56	kar 9
inv. č.: 12 Sbor Praha IV (Žižkov) - pořádání sbírek		1947-1950
	57	kar 9
inv. č.: 12 Sbor Plzeň – povolování pouličních shromáždění, materiální zásobování		1946-1950
	58	kar 9
inv. č.: 12 Sbor Hradec Králové – distribuce Praporu spásy		1931-1946
	59	kar 9
inv. č.: 12 Sbor Pardubice – opravy budov, zásilky tiskovin aj.		1931-1950
	60	kar 9
inv. č.: 12 Sbor Cheb – plán Chebu		[1930-1950]

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
	61	kar 9
inv. č.: 12 Sbor Brno – zatčení majora Korbela, plán Brna aj.		1948-1950
	62	kar 9
inv. č.: 12 Sbor Ostrava – odvolání proti zrušení nájemní smlouvy, plán Ostravy aj.		1947-1950
	63	kar 9
inv. č.: 12 Sbor Bratislava – plán Bratislavy aj.		1944-1947
» » c) inspekce sborů		
	65	kar 9
inv. č.: 13 Příprava inspekci, inspekční plány		1947-1950
	66	kar 9
inv. č.: 13 Inspekční plány z jednotlivých sborů		1930-1950
»4. Majetek Armády spásy		
» » a) budovy obecně		
	69	kar 10
inv. č.: 14 Správa budov, opravy budov, hmotné zabezpečení sborů, účty za řemeslnické práce 1 kar		1931-1949
	70	kar 10
inv. č.: 14 Oceňování budov a inventáře		1930
	71	kar 10
inv. č.: 14 Nájem budov a místností – výpočet nájemného, nájemní smlouvy, výkazy nájmu		1930-1950

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
» » b) jednotlivé budovy		
	73	kar 10
inv. č.: 15 Budova velitelství Praha XII., Londýnská ul. 445, stavební opravy, návrh na rozšíření, zřízení telefonní stanice, hypotéka		1928-1950
	74	kar 10
inv. č.: 15 Budova velitelství Praha XII. - stavební plány		1921-1946
	75	kar 11
inv. č.: 15 Domovina pro muže v Praze I., ul. Karoliny Světlé 18 - stavební opravy, rozšíření, uvalení národní správy, znárodnění, účty příjmů a vydání, zřízení ústředního topení, přiděly místností soukromým osobám, tržové smlouvy, povolení stavebních úprav (přístavba sálu) 1 kar		1921-1950
	76	kar 11
inv. č.: 15 Domovina pro muže v Praze I. - stavební plány		1920-1935
	77	kar 12
inv. č.: 15 Domovina pro dívky Praha – Krč, č.p. 222 - výtahy z pozemkových knih, protipožární opatření, popis budovy, finanční zprávy, uvalení národní správy, jednání o udělení koncese pro prádelnu 1 kar		1919-1950
	78	kar 12
inv. č.: 15 Domovina pro dívky Praha – Krč – stavební plány, plány elektroinstalace		1920-1939
	79	kar 12
inv. č.: 15 Další budovy AS v Praze (Žižkov č.p. 560 a 824, Libeň č.p. 53) nájemní smlouvy, stavební plány		1921-1945
	80	kar 13
inv. č.: 15 Pardubice – dům č.p. 59, Arnoštská ul. - nájemní smlouvy, stavební úpravy, stavební plány 1 kar		1921-1945
	81	kar 13
inv. č.: 15 Brno – domy č.p. 235 a 234 v Dlouhé ul. - odhad, kupní smlouva, stavební úpravy, vyúčtování nájemného, stavební plány, nerealizovaný projekt zřízení domova pro dívky v Brně		1920-1948

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
	82	kar 13
inv. č.: 15 Bratislava – nájemní smlouvy místností (Kapucínské nám. č. 14, Provaznická ul. č. 5, Heydukova ul. č. 11–13, Mlýnské nivy č. 6), vyúčtování nájemného		1927-1945
	83	kar 13
inv. č.: 15 České Budějovice – místnosti v domech Masarykovo náměstí č. 39 a Nerudova ul. č.p. 865 - nájemní smlouvy, výpočty nájmu		1937-1940
	84	kar 13
inv. č.: 15 Plzeň – místnosti Luxemburská ul., Veleslavínova č.p. 28, nájemní smlouvy, výpovědi nájmu, plán Plzně		1930-1940
	85	kar 13
inv. č.: 15 Hradec Králové – místnosti Jiříkova č.p. 365, Chelčického ul. č. 1 - nájemní smlouvy, plán Hradce Králové		1936-1945
	86	kar 13
inv. č.: 15 Moravská Ostrava – Škrétova ul. č. 3, Nádražní ul. č. 32, Žerotínova ul. č. 3 - nájemní smlouvy, výpověď, změny nájmu		1928-1942
	87	kar 13
inv. č.: 15 Stonava – dům č.p. 412 - nájemní smlouva		1931
	88	kar 13
inv. č.: 15 Dům č.p. 456 v Kokoníně okr. Jablonec n/N – odkaz Kateřiny Kuncové – opis testamentu, pojistné smlouvy		1933-1950
	89	kar 13
inv. č.: 15 Nerealizované stavební plány		1921-1925
	90	kar 13
inv. č.: 15 Štábní byty důstojníků AS – nájemní smlouvy, inventáře		1926-1941
	91	kar 13
inv. č.: 15 Inventáře sborů AS (Praha, Pardubice, Jablonec nad Nisou)		1936-1950

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
» » c) civilní zaměstnanci		
	93	kar 13
inv. č.: 16 Osobní spisy zaměstnanců domoviny pro muže v Praze I		1936-1945
	94	kar 13
inv. č.: 16 Nemocenské, penzijní a národní pojištění zaměstnanců – předpisy, seznamy pojištěnců, pojistné smlouvy, výpočty pojistného		1930-1950
	95	kar 14
inv. č.: 16 Pracovní smlouvy bývalých zaměstnanců 1 kar		1934-1946
»5. Organizace a činnost		
» » a) organizace		
	98	kar 14
inv. č.: 17 Správní výbor – pozvánky na valné hromady, programy valných hromad, podklady pro zasedání		1922-1950
	99	kar 14
inv. č.: 17 Rady a komise – pokyny pro činnost, seznamy členů		1946-1948
» » b) kongresy a konference		
	101	kar 14
inv. č.: 18 Kongresy – svolávání, pozvánky, zajišťování ubytování pro delegáty, seznamy delegátů, podklady pro jednání, fotografie, programy		1937-1950
	102	kar 14
inv. č.: 18 Kongres 4. - 6. X. 1947 - pozvánky, seznamy účastníků, program, setkání žen v rámci kongresu		1947

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
	103	kar 14
inv. č.: 18 Velikonoční kongres 15. - 18. IV. 1949 - pozvánky program, seznamy účastníků, texty písní		1949
	104	kar 15
inv. č.: 18 Velikonoční kongres 7. - 10. IV. 1950 - pozvánky, jednání o povolení cesty velitele Oegrima do ČSR na kongres (zamítnuto), texty písní, sjezdové oběžníky 1 kar		1950
	105	kar 15
inv. č.: 18 Konference mladých vůdců v Sunbury – podklady		1948
	106	kar 15
inv. č.: 18 Evropská štábní porada 6. - 14. IX. 1948 v Kodani – pozvánky, programy, podklady, zamítnutí vydání cestovního pasu pro F. Vencovou		1948
	107	kar 15
inv. č.: 18 Mezinárodní kongres mladých salutistů 10. - 23. VIII. 1950 v Londýně – pozvánky, program		1949-1950
» » c) duchovní akce		
	109	kar 15
inv. č.: 19 Plány akcí, programy shromáždění, změny shromáždění, hlášení o činnosti		1939-1950
	110	kar 15
inv. č.: 19 Pětiletá duchovní kampaň 1950–1955 - přípravné materiály		1950
	111	kar 15
inv. č.: 19 Zimní kampaně – plány akcí, hlášení výsledků		1933-1950
	112	kar 15
inv. č.: 19 Vánoční slavnosti – programy, rozdělování dárek pro chudé, hlášení o průběhu, vyúčtování		1931-1950
	113	kar 15
inv. č.: 19 Díkovzdání za žně – programy		1923-1949

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
	114	kar 15
inv. č.: 19 Jiné akce – Světový den modliteb pro ženy, Husův den, Světový týden modliteb – programy, hlášení		1947-1950
» » d) práce s mládeží		
	116	kar 15
inv. č.: 20 Pokyny a podklady pro práci s mládeží, plány akcí		1949-1950
	117	kar 16
inv. č.: 20 Oddíl skautů – hlášení o činnosti 1 kar		1948
	118	kar 16
inv. č.: 20 Hnutí mladých – pokyny z mezinárodního sekretariátu, plány akcí		1946-1950
	119	kar 16
inv. č.: 20 Dny mládeže – programy, podkladové materiály, seznamy účastníků, instrukce, hlášení o průběhu		1932-1947
	120	kar 16
inv. č.: 20 Dětský letní tábor v Milevsku – příprava, přihlášky, program, zpráva o průběhu		1949
» » e) Domácí liga (ženská organizace Armády spásy)		
	122	kar 16
inv. č.: 21 Organisace, programy		1937-1950
	123	kar 16
inv. č.: 21 Statistická hlášení		1933-1949
» » f) sociální péče		
	125	kar 16
inv. č.: 22 Normálie, evidence sociálních ústavů AS, korespondence s Ústředním sociálním úřadem ÚNV a ministerstvem sociální péče, mezinárodní porady o sociální péči		1929-1949

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
	126	kar 17
inv. č.: 22 Korespondence a jednání s českou sociální pomocí, Národním ústředím sociální a zdravotní péče, rozpočty na sociální péči 1 kar		1939-1949
	127	kar 17
inv. č.: 22 Protialkoholní činnost – hlášení výsledků		1948
	128	kar 17
inv. č.: 22 Organizace ošetrovatelek – pokyny pro činnost		1947
» » g) pátrání po nezvěstných		
	130	kar 17
inv. č.: 23 Pátrací oběžníky londýnské centrály, dotazy, zprávy		1938-1950
	131	kar 17
inv. č.: 23 Pátrání po anglických vojínech ztrativších paměť		1947-1948
»6. Korespondence		
» » a) korespondence se státními a samosprávnými orgány		
	134	kar 18
inv. č.: 24 Blahopřání prezidentu republiky 1 kar		1937-1949
	135	kar 18
inv. č.: 24 Korespondence s primátorem hl. města Prahy – blahopřání, pozvánky na akce		1931-1949
	136	kar 18
inv. č.: 24 Korespondence s ministerstvem vnitra, magistrátem, policejním ředitelstvím, oberlandrátem a ústředním národním výborem – žádosti o povolení veřejných shromáždění, žádosti o povolení veřejných peněžních sbírek		1932-1952
	137	kar 18
inv. č.: 24 Korespondence s policejním ředitelstvím, velitelstvím národní bezpečnosti, magistrátem a ÚNV – hlášení o činnosti, hlášení jmen funkcionářů		1935-1949

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
	138	kar 18
inv. č.: 24 Korespondence s úřady ochrany práce – předpisy o zaměstnávání osob, hlášení zaměstnanců		1941-1948
	139	kar 18
inv. č.: 24 Akční výbor Národní fronty – hlášení členů AV, přezkoušení spolehlivosti důstojníků		1948-1949
	140	kar 18
inv. č.: 24 Korespondence s ministerstvem vnitra, a Státním úřadem pro věci církevní – jednání o povolení další činnosti, žádost o přiznání statutu církve		1948-1950
	141	kar 18
inv. č.: 24 Povolování výjezdů do zahraničí – žádosti o pasy a výjezdní povolení		1946-1949
	142	kar 18
inv. č.: 24 Návštěvy štábních důstojníků v ČSR – žádosti o udělení víz		1946-1950
» » b) korespondence s církvemi a soukromými osobami		
	144	kar 18
inv. č.: 25 Korespondence se soukromými osobami (v ČSR) - návrhy pro činnost, blahopřání, zasílání publikací, žádosti o podpory, přihlášky do AS		1948-1950
	145	kar 18
inv. č.: 25 Korespondence s evangelickými církvemi – jednání o spolupráci		1949-1950
» » c) korespondence důstojníků a kadetů		
	147	kar 18
inv. č.: 26 Korespondence sborových kadetů – zprávy o činnosti, dotazy k lekcím		1946-1950
	148	kar 18
inv. č.: 26 Korespondence územního velitele Herberta Climpsona v soukromých i úředních záležitostech, nucený návrat H. Climpsona do Velké Británie		1948-1950
	149	kar 18
inv. č.: 26 Týdenní dopisy H. Climpsona důstojníkům		1946-1950

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
	150	kar 19
inv. č.: 26 Korespondence plukovníka Františka Pivoňky v soukromých i úředních záležitostech 1 kar		1946-1950
	151	kar 19
inv. č.: 26 Korespondence majorovy Filipiny Vencové v soukromých i úředních záležitostech		1941-1950
»7. Mezinárodní styky		
» » a) korespondence s generálním štábem a velitelstvím		
	154	kar 19
inv. č.: 27 Korespondence s generálem, šéfem štábu a mezinárodním velitelstvím v londýně – organizace práce AS v ČR		1949-1950
	155	kar 19
inv. č.: 27 Roční zprávy o činnosti pro mezinárodní velitelství v Londýně		1930-1950
	156	kar 19
inv. č.: 27 Korespondence s národním velitelstvím pro Německo v Berlíně – řízení práce v protektorátě, přemísťování důstojníků		1930-1946
	157	kar 19
inv. č.: 27 Korespondence s komandantem Karlem Larssenem – příprava návštěvy ČSR, hlášení o situaci v ČSR		1946-1950
	158	kar 19
inv. č.: 27 Návštěvy územních velitelů v ČSR – organizace, plány akcí		1938-1948
» » b) korespondence s mezinárodními organizacemi		
	160	kar 19
inv. č.: 28 Korespondence s OSN – spolupráce AS na mezinárodních projektech		1947-1948

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
	161	kar 20
inv. č.: 28 Korespondence se Světovou radou církví – rekonstrukce církví v ČSR, vzájemná spolupráce církví, zpráva o rekonstrukci církví v Maďarsku 1 kar		1946-1950
» » c) korespondence se zahraničními sbory Armády spásy		
	163	kar 20
inv. č.: 29 Korespondence se zámořím (USA, Austrálie, Indie, Venezuela) - výměna publikací, blahopřání, informace o činnosti		1947-1950
» » d) zásilky ze zahraničí		
	165	kar 20
inv. č.: 30 Poválečná pomoc – zásilky potravin a pokrývek z USA a Velké Británie – osvobození od cla, distribuce nemajetným		1946-1950
	166	kar 20
inv. č.: 30 Dovoz stejnokrojů a stejnokrojových součástí z USA a Velké Británie		1947-1949
	167	kar 20
inv. č.: 30 Zásilky knih a časopisů – informace, objednávky, korespondence s vydavatelstvím AS v Londýně, překlady publikací do češtiny, korektury údajů v mezinárodních ročenkách a schematismech		1938-1950
»8. Vydávání a distribuce publikací		
	169	kar 20
inv. č.: 31 Tisková povolení pro časopisy Prapor spásy a Kriegsurf, odvolání proti zákazu vydávání		1921-1949
	170	kar 20
inv. č.: 31 Redakce časopisů a jiných tiskovin – příspěvky, redakční úpravy		1946-1950
	171	kar 20
inv. č.: 31 Distribuce tiskovin – žádosti o zasílání, výkaz prodeje časopisu Prapor spásy, seznamy zahraničních odběratelů		1938-1950

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
	172	kar 20
inv. č.: 31 Kartotéka odběratelů časopisu Prapor spásy		1946-1950
»9. Statistické výkazy		
	174	kar 21
inv. č.: 32 Měsíční přehledné statistické výkazy 1 kar		1930-1950
	175	kar 21
inv. č.: 32 Čtvrtletní statistiky		1942-1945
	176	kar 21
inv. č.: 32 Teritoriální statistiky dle regionů		1921-1946
	177	kar 21
inv. č.: 32 Statistiky sociálních ústavů – Domovina pro muže v Praze I., Domovina pro muže v Brně, Domovina pro dívky v Praze – Krči		1931-1950
	178	kar 21
inv. č.: 32 Statistická hlášení pro státní orgány (Státní ústav statistický aj.)		1931-1949
»10. Kruh přátel Armády spásy		
	180	kar 22
inv. č.: 33 Kruh přátel AS – přihlášky, korespondence, poděkování za finanční dary 1 kar		1932-1949
»11. Různé		
	182	kar 22
inv. č.: 34 Řád stříbrné hvězdy – pravidla pro udělování, udělování		1935-1949
	183	kar 22
inv. č.: 34 Dějiny AS v ČSR, dokumentace k dějinám AS		1922-1949

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
	184	kar 22
inv. č.: 34 Různé – žádost o slevu na železnici, nabídka účinkování ve filmu		1946-1950
	185	kar 22
inv. č.: 34 Právní zastoupení AS v pracovně-právních sporech		1944
»12. Likvidace Armády spásy		
	187	kar 22
inv. č.: 35 Závěrečný likvidační spis – návrh na likvidaci, kontrola účtů, všeobecné likvidační spisy, nevyřízené žádosti o podpory		1950
	188	kar 23
inv. č.: 35 Likvidační spisy jednotlivých sborů 1 kar		1950
<u>Účetní materiál</u>		
»1. Celkové účty		
	191	kar 23
inv. č.: 36 Generální rozpočty		1931-1950
	192	kar 23
inv. č.: 36 Kasovní zprávy		1947-1948
	193	kar 24
inv. č.: 36 Účetní bilance 1 kar		1920-1945
	194	kar 24
inv. č.: 36 Inventurní zprávy		1930-1950
	195	kar 25
inv. č.: 36 Podkladové materiály a doplňky k rozpočtům a bilancím 1 kar		1920-1948
	196	kar 26
inv. č.: 36 Týdenní finanční zprávy sborů 1 kar		1946

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
	197	kar 27
inv. č.: 36 Týdenní finanční zprávy sborů 1 kar		1947
»2. Dílčí účty		
	199	kar 27
inv. č.: 37 Různé dílčí účty – opravy budov, nákup vybavení, platy důstojníků, cestovné aj.		1936-1950
	200	kar 28
inv. č.: 37 Daňové účty – daň výdělková z obratu, domovní, činžovní, z vyššího služného, důchodová, obecní dávky, poplatkový ekvivalent – daňová přiznání, výpočty, žádosti o osvobození 1 kar		1933-1949
	201	kar 28
inv. č.: 37 Účetní korespondence s bankami (Investiční banka, Zemská banka pro Čechy, Česká banka Union, Ústřední banka spořitelén)		1922-1950
	202	kar 28
inv. č.: 37 Vyúčtování dotací z Londýna		1937-1950
	203	kar 28
inv. č.: 37 Žádosti o státní a obecní příspěvek, vyúčtování státního a obecního příspěvku		1930-1948
»3. Peněžní sbírky		
	205	kar 29
inv. č.: 38 Sběrací listiny Kruhu přátel AS 1 kar		1920-1945
	206	kar 29
inv. č.: 38 Týden sebezapření – korespondence, souhrnné výkazy		1933-1949
	207	kar 29
inv. č.: 38 Týden sebezapření – výkazy jednotlivých sborů		1944-1949
	208	kar 30
inv. č.: 38 Jarní výzva – korespondence, souhrnné výkazy 1 kar		1927-1950

Ref. ozn. Obsah	Poř. č.	Uložení Datace vzniku
	209	kar 30
inv. č.: 38 Jarní výzva – výkazy jednotlivých sborů		1926-1936
	210	kar 31
inv. č.: 38 Jarní výzva – výkazy jednotlivých sborů 1 kar		1937-1947
	211	kar 32
inv. č.: 38 Jarní výzva – výkazy jednotlivých sborů 1 kar		1948-1950
<u>Tiskoviny</u>		
	213	kar 32
inv. č.: 39 Oběžníky hlavního velitelství		1932-1950
	214	kar 32
inv. č.: 39 Ukázky formulářů		[1919-1950]
	215	kar 32
inv. č.: 39 Texty obřadů a písní		1935
	216	kar 32
inv. č.: 39 Texty dětských besídek (den matek aj.)		1923-1948
	217	kar 32
inv. č.: 39 Texty pro Domácí ligu		1940-1950
	218	kar 33
inv. č.: 39 Texty lekcí pro sborové kadety		1937-1949
	219	kar 33
inv. č.: 39 Různé tiskoviny – letáky, ukázky časopisů, novinové výstřižky		1934-1948

Název archivu: 321100010 - Archiv hlavního města Prahy

Název archivní pomůcky: **Armáda spásy - hlavní velitelství pro Československou republiku Praha**

Časový rozsah: **(1911) 1920-1950 (1952)**

Počet evidenčních jednotek: **2 ukn, 33 kar**

Počet jednotek popisu: **219**

Rozsah zpřístupněných archiválií v bm: **4,1**

Stav ke dni: **11.12.2025**

Soubor zpracoval: **Jan Škoda, Václav Novák**

Archivní pomůcku sestavil: **Jan Škoda, Václav Novák**

Počet stran: **28**

Archivní pomůcku schválil/dne: **Mgr. Petr Jíša**